

Issanda ingel on leerina nende ümber, kes teda kardavad, ja ta vabastab nad. Ps 34:8

„Küll sa oled ikka ingel, mida ma sinuta teeksin!“ Sarnast lauset võib inimestevahelises suhtluses sageli kuulda, ometi ei mõtle me seda öeldes tõenäoliselt, et keegi üleloomulik oleks otseselt taevast meie juurde laskunud. Pigem kannab see endas suurt tänu mingis ootamatus või sel hetkel keerulisena tundavas olukorras osutatud abi või lihtsalt inimliku soojuse ja vastutulelikkuse eest. Või siis väljendame end nii, sest mõtleme inglitest kui ebamaistest abilistest, kes aitavad meid viisil, mida me mõistusega seletada ei oska?

Piiblis, nii Vanas kui Uues Testamendis on inglitest palju juttu: nad on Jumala saadikud, kes vahendavad inimestele Tema sõnumeid, aitavad ja julgustavad erinevates olukordades. Inglite tegevusele mõeldes meenub ehk esmalt Jeesuse sünni lugu, milles ingel väga olulist rolli mängis, nimelt oli ta maailma saabuva ja kogu rahvale osaks saava rõõmu kuulutaja. Mõistes, et säärane üleloomulikuga kokkupuude võib inimesi ehmatada, alustas oma kõnet sageli sõnadega: „Ärge kartke...“

Käesolev kuu kannab rahvakalendis mihklikuu nime, sest 29. septembril tähistame Mihkkipäeva ehk peaingel Miikaeli nimepäeva. See päev jääb sügise pööripäeva lähedale ja nii oli meie vanarahval tavaks mitmeid suve lõpu ja sügise algusega seotud tegevusi, mis puudutasid põllutöid ja karjapidamist. Me oleme tolleagsest eluviisist paljuski võõrdunud, kuid inglitesse uskumine tundub tänapäeval järjest enam populaarsust koguvat. Kuid ärgem seejuures unustagem, et nemad on kõigest abilised, saadikud, kes vahendavad Kõigekõrgemat, kes saab käsu anda meid toetada, kinnitada ja vabastada. Ja ärgem kartkem ka ise jätkuvalt oma kaaslastele head teha, nende muret märgata ja neile toetavaks abiliseks olla, nagu apostel Paulus meid julgustab (Gl 6:2): „Kandke üksteise koormaid, nõnda te täidate Kristuse seadust.“

Diakon Saima Sellak-Martinson

Rikkalik muusikasuvi Kaarlis

Nagu möödunud suvi on ka meie muusikasuvi olnud rikkalik. Tavapärasel muusikaõhtutel, mis jätkusid kogu suve, esinesid kohalike organistide kõrval ka kaks muusikut Poolast (**Michal Szostak, Marcin Kucharczyk**) ja Soomest (**Galina Elshaeva ja Tiina-Maria Kauppi**), organistid Šveitsist (**Tatjana Fuog**) ning USA-st (**James Hicks**).

Ka meie koguduse muusikud olid väga tegusad. Juunis tehti veel viimased ettevalmistused **Vaimulikuks laulupeoks Viljandis** 29. juunil, millest sai pikemalt lugeda eelmisest kuukirjast. Meie kõik koorid olid Viljandis kohal ja koguduse

organistid ning koorijuhid juhatamas laulupeo koore.

Võtsime osa ka **EELK Kirikumuusika Liidu kontserdisarjast „Mu süda, ärka üles“**: kontsertkoor esines Järva-Peetris, kammerkoor Canorus Juurus ja naiskooril seisab ees esinemine Haapsalus.

Organistid on andnud kontserte erinevates Eesti kirikutes ja välismaalgi

Koguduse naiskoori juht **Kersti Petermann**, kes tegutseb ka kontsertorganistina, alustas oma suvist hooaega juba 24. mail orelikontserdiga Haapsalu Jaani kirikus. Tänavu oreli 90. sünnipäeva tähistaval instrumendil on oluline seos ka

Kaarli kogudusega, kuna selle ehitamisel on kasutatud Kaarli kiriku Normanni poolt 1870. aastal ehitatud oreli vilesid. Tänu orelimeister Toomas Mäeväli pikaajalisele tööle ja headele toetajatele sai Lääne praostkonna suurim, 17 registriga oreli 2023. aastal jälle töökorda.

6. juunil osales Kersti koos organistide Kristel Aeru ja Kadri Ploompuu ning mandoliinimängija Alina Sakaluskayaga Tallinna Piiskoplikus Toomkirikus kontserdil „Vaikses palves Ukrainaga“, mis oli pühendatud Ukraina rahvale nende võitluses vabaduse eest. Kölasid Ukraina heliloojate S. Lunyovi, V. Honcharenko, M. Skoryki, M. Shukhi, V. Telychko teosed.

15.–23. juunil andis Kersti kolm soolo-

kontserti Lõuna-Saksamaa kolmes väike-
linnas – Stuttgarti lähedal Nagoldis,
Bodensee ääres Überlingenis ja Singe-
nis.

Nagoldis oli kavas eesti ja saksa heliloo-
jate oreli looming. Hea akustikaga kiriku-
saali ruumis kõlas eesti muusika (E.-S.
Tüüri „Spectrum I“, E. Mägi „Dialog“,
aga ka P. Süda ja R. Tobiase orelipalad)
uskumatult üllatavalt ja „värskelt“.

Ka Überlingenis oli kavas eesti ja saksa
heliloojate oreli looming: N. Bruhns,
J. S. Bach, M. Reger, E. Mägi, E.-S. Tüür,
R. Tobias. Enne kontserti toimus publiku
ees väike intervjuu, mida viis läbi üks aja-
kirjanik. Küsimusi oli nii esineja päritolu
kui esitatava kava ja heliloojate kohta,
kuni päevapoliitika ni välja.

Singeni kontserdi kavas oli samade heli-
loojate looming, nagu ka Überlingenis.
Peamiselt kohaliku kirikukoori (Kanto-
rei) liikmetest koosnev kontserdipublik
oli eriti tänulik eesti muusika eest, mida
nad varem ei olnud kuulnud ja mis tun-
dus nende jaoks ikka väga teistmoodi kui
Bach või Bruhns.

10. augustil andis Kersti koos flöödisolist
Maris Lennuga Pühalepa kirikus kont-
serdi „Pühapäeva palveid“ Kontsert toi-
mus EELK Kirikumuusika Liidu kontser-
disarja „Mu süda, ärka üles“ raames ja

kavas oli H. Elleri, A. Karindi, R. Tobiase,
R. Kalmuse, M. Archeri, J. S. Bachi ja M.
T. von Paradisi muusika.

Augusti lõppu mahtus Kerstil veel kaks
kontserti Tallinna Pühavaimu kirikus ja
Rakvere Kolmainu kirikus.

Marika Kahar käis juunikuu alguses koos
Maris Lendi ja Tatjana Timofejevaga esi-
nemas Haljalas.

Piret Aidulo esines koos trompetist Ind-
rek Vauga Nissis, laulja Ott Indermittega
Tormas ning peatselt on ootamas kont-
sert Tartu Maarja kirikus koos viuldaja
Toomas Bubertiga.

Piret esines Maria Vereteninaga toomki-
rikus vanalinna päevade kontserdil ja ka
mitmel oreli pooltunnil toomkirikus

Tšellist Aare Tammesalu ja organist Piret
Aidulo andsid kontserdi Kuressaare kii-
kus ja organistidele põnevaimas paigas,
Riia toomkirikus 37. orelimuusika festi-
vali raames, mis seekord tähistas sealse
Walckeri oreli 140. aastapäeva. Meenu-
tame, et Riia toomkiriku orel, mis juba
20. sajandil omandas märkimisväärse
rolli oreli linnade seas, kus kontserdid
läksid täissaalidele, on suurim Baltiku-
mis ja meie orel on auväärset kolman-
dal kohal. Kutse esitas Riia toomkiriku
organist Aigars Reinis, kes käis talvel

ka meie oreli 100. aastapäeva kontserdil
mängimas.

Augusti lõpul esines P. Aidulo koos trom-
boonimängija Aabi Ausmaaga Pärnu
Eliisabeti kiriku orelifestivalil.

EELK kogudused on aasta-aastalt muu-
tunud aktiivsemaks ja korraldavad ka ise
festivale. Pärnu orelifestival on nendest
üks vanemaid. Nimetan suvistest festiva-
lidest veel mõnda: Viljandi Orelifestival,
Rapla Orelisuvi, Viimsi Orelisuvi, Rah-
vusvaheline Gustav Normanni Oreli fes-
tival, Juuru Orelifestival. Festivali mõõtu
on ka Tallinna toomkiriku orelikontsertide
sari. Suvesarju korraldasid Haapsalu
Jaani, Tartu Pauluse, Jõhvi, Niguliste jt
kirikud. Võime ka toomkirikus, Kaarlis ja
Püha Vaimu kirikus aasta ringi toimuvaid
muusikaõhtuidki/oreli pooltunde kaaluku-
selt samasse ritta seada.

Meie koorid alustavad nüüd uut hoo-
aega. Koguduses laulmise kõrval val-
mistume üldlaulupeoks. Viimane võima-
lus on alustada omale koha taotlemist
suvel laulukaare all ja liituda meie laul-
jate perega selles ettevalmistustöös.

Jõudu kõikidele uueks hooajaks!

*Koguduse organist-koorijuht
Piret Aidulo*

Meie diakon Saima-Sellak Martinsoni juubel

Meie koguduse rõõmsameelne diakon
Saima Sellak-Martinson tähistas lõikus-
kuu lõpus esimest juubelit.

Saima on sündinud ja kasvanud endi-
sel Põhja-Tartumaal, nüüdses Jõgeva
maakonnas. Pärast keskkooli lõpetamist
õppis ta Tartu Teoloogia Akadeemias.
Magistritöö kaitses Saima 2020. aastal
Usuteaduse Instituudis teemal kogudu-
ses tehtav vanemaaliste töö arendus-
tegevuses. Saima osales pärast Teolo-
ogia Akadeemia lõpetamist ka kaplanite
orientatsioonikursusel ja Vabariigi Presi-
dent omistas talle 2000. aasta augustis
lipniku auastme.

Kaplanite kursuse järel soovitas tollane
peakaplan Tõnis Nõmmik meie kogudust
Saimale praktikakoguduseks. Nii ta meie
juurde tuli. 2002. aastal pühitses piiskop
Einar Soone Saima diakoniks ja meie
rõõmuks teenib ta Kaarli koguduses
siiani.

Mida siis Saima tegemistest ära märkida?
Kõige nähtavam osa on kaasateenimine
jumalateenistusel ja vajadusel ametitali-

tuste läbi viimine. Meenub üks jumala-
teenistus koroona epideemia ajast, mil
mõlemad õpetajad olid karantiinis ja
pühapäeval missal teenisid diakonid
Saima ja Meelis, jagades ettepuhitsetud
armulauaande.

Ustavalt on Saima osalenud Sõna jaga-
mise ja palvega teispäevastel muusika-
õhtutel, loengusarja „Jalutades Jumala

aedades“ korraldamisel ja koos Külli
Saardiga ajakirja „Sulane“ välja andmi-
sel.

Oluline on senioride kokkusaamiste,
toolivõimlemise, koraalikoori, varasu-
viste väljasõitude ja sõpruskogudustega
ühiste ettevõtmiste korraldamine ning
kodukülastused. Saima on koguduse
naiskoori laulja.

Saima töötab ka hingehoidjana Põhja-
Eesti Regionaalhaiglas.

Kõiki tema tegemisi ei jõua üles tähend-
dada. Tööd ja tegemised saavad
meid iga päev ja mööduvad, meelde
jääb Saima tegemisi saatev hea tuju ja
naeratus.

Vana Testamendi kohaselt oli aasta, mis
järgnes seitse korda seitsmele aastale
juubeliaasta. Siis puhuti sarve, kustutati
võlad ja anti panditud vara tagasi. Soo-
vime Saimale ja tema perele kõike head
ja palume Issanda õnnistust.

*Koguduse juhatuse liige
Vootele Hansen*

Kaarli suvelaager "Jäljed" Selle aasta laagri teemaks valisime „jäljed“, mida harutasime igal järgneval päeval erinevast niidiotsast. Esimesel päeval võtsime fookusesse sõrmjälje, mille kaudu õppisime üksteist kui ka laagripaika tundma. Tutvumismängud on esimese päeva vältel oluline osa, et järgnevatel päevadel oleks järjest mõnusam ja julgem meeskonnatööd teha ja suuri mängida.

Teisel päeval juhendas Meelis lapsi ja noori jalajälje temaatikas, kui saime mõelda ökoloogilisele jäljele, mille maha jätame. Tore oli ka visuaalselt jalajäljed ühisele paberile panna.

Kolmandal laagripäeval käis kogu laagriseltskond Põltsamaal. Hommikusel palvusel alustasime päeva rääkides erinevatest väljenditest seoses kätega ja mõtlesime sellele, kuidas saame oma kätega maailmas rohkem head teha. Ringikäik Põltsamaa kirikus ja lossis oli hea värskendav vaheldus Pilistvere loodusele.

Viimasel täispäeval korraldasid Mari-Ann ja Elise palju põnevaid alustades olümpiamängudega kuni laevade pommitamiseni. Teematunnis rääkisime jälgedest meie ümber ja otsisime seoseid Piiblist, samuti said kõik mõelda oma eeskujude peale. Kõige selle vahele mahtus palju nalja ja naeru, veidi töötegemist, uusi kogemusi ja proovilepanekuid nii füüsiliselt, loominguliselt kui emotsionaalselt.

Marge Lige

Marika Kahar, Tiit Kiik, Toomas Mäeväli, Kadri Ploompuu, Piret Aidulo

Toomas Mäeväli 50. Apostel julgustab meid olema rõõmsad Issandas. Toomase juubeli puhul oleme Kaarli koguduse perena rõõmsad ja tänulikud Issandale tema eest.

Meil on rõõm, et ta toimetab meie keskel ja on andnud kogudusele oma tegevusega hindamatu panuse. Me loodame väga, et seda rõõmu jätkub kauemaks, vähemalt järgmise juubelinini.

Soovime Toomasele rõõmu ja rahu juubeli puhul ning hoidku Jumal teda edaspidi ikka oma peopesa kumeruses.

2. septembril algavad taas Kaarli kirikus Taizé palvused esmapäeviti kell 18

Taizé palvusel on lihtne aega korraks maha võtta, lasta vaikusel, rahul ja palvelauludel endast läbi voolata. 45 minutit täiesti oma aega, kus keegi sinult midagi ei nõua, millekski ei kohusta – igaüks on seda aega väärt.

Taizé palvused Kaarli kirikus toimuvad esmapäeviti kell 18. Sisse saab peaksest kui palvus on kirikus või teisel pool kirikut vasakul olevast väikesest keldriuksest, kui palvus on kabelis. Kabelis on palvus ka siis, kui kirikus on kontsert.

28.12.2024 — 01.01.2025

28.12.2024–01.01.2025 on Tallinna kogudused vastuvõtjaks tuhandetele Euroopa noortele palveränduritele. Ka Kaarli kogudus on üks oluline vastuvõttev kogudus.

Kutsume kõiki Kaarli koguduse inimesi tulema harjutama Taizé laule ja külalislahket koostöövaimust. Kaarli kogudusel on kokkutuleku ajal vaja korraldada ja läbi viia igahommikused hommikupalvused ja aidata kaasa keskpäevalavuste ja töötubade läbiviimisel. Vaja on väga paljude inimeste abistavat panust. Tule löö kaasa!

Kammerkoor Canorus alustab hooaega ja kutsub liituma ning tulema koos üldlaulupeole!

Proovid kolmapäeviti 17.30 koguduse majas.

XXVIII laulupidu ISEOMA segakooride LAULIK

Eesti Laulu- ja Tantsupeo SA 2024

SEPTEMBER KIRIKUS

TÄNULIKKUS – Kiida, mu hing, Issandat, ja ära unusta ainsatki Tema heategu. Ps 103:2

P 1. SEPTEMBER kell 10:00 Missa

E 2. SEPTEMBER kell 13:00 Missa

kell 18:00 Taize palvus

T 3. SEPTEMBER kell 17:30 Muusikaõhtu. Kirill Lissijenko – klaver. Sissepääs vaba.

JUMALA HOOLITSUS – Heitke kõik oma mure Tema peale, sest Tema peab hoolt teie eest. 1Pt 5:7

P 8. SEPTEMBER kell 10:00 Missa

E 9. SEPTEMBER kell 13:00 Missa

kell 18:00 Taize palvus

T 10. SEPTEMBER kell 17:30 Muusikaõhtu. Kristiina Hoidre – orel. Sissepääs vaba.

P 15. SEPTEMBER kell 10:00 Missa

JEEBUS ANNAB ELU – Kristus Jeesus on kõrvaldanud surma ning on evangeeliumi kaudu toonud valge ette elu ja kadumatus. 2Tm 1:10

E 16. SEPTEMBER kell 13:00 Missa

kell 18:00 Taize palvus

T 17. SEPTEMBER kell 17:30 Muusikaõhtu

Ott Indermitte – laul, Toomas Bubert – viiul, Piret Aidulo – orel. Sissepääs vaba.

P 22. SEPTEMBER kell 10:00 Missa

KRISTLASE VABADUS – See ongi võit, mis on võitnud ära maailma – meie usk. 1Jh 5:4c

E 23. SEPTEMBER kell 13:00 Missa

kell 18:00 Taize palvus

T 24. SEPTEMBER kell 17:30 Muusikaõhtu. Olena Khaladzi – orel (EMTA).

JUMALA SÕNUMITOOJAD – Issanda ingel on leerina nende ümber, kes Teda kardavad, ja Ta vabastab nad. Ps 34:8

P 29. SEPTEMBER kell 10:00 Missa

E 30. SEPTEMBER kell 13:00 Missa

kell 18:00 Taize palvus

Kaide Rätsepa nimeline Kaarli koguduse teoloogiaring

Septembris alustavad taas tegevust Kaide Rätsepa nimeline Kaarli koguduse teoloogiaring ja hakkavad toimuma piibliseminarid.

Nädalapäevad ja kellaajad on endised – piibliseminarid toimuvad kolmapäeviti ja teoloogiaring neljapäeviti **kell 18.15**.

Esimene teoloogiaringi kohtumine on neljapäeval, **12. septembril** ja teemaks ajalooline Jeesus.

Seekord räägime Ungari päritolu Briti uuriija Geza Vermese käsitlest ajaloolisest Jeesusest.

Kuna algab uus hooaeg, siis palume kõigil osaleda soovijail (osaleda saab ka veebi vahendusel) anda sellest hiljemalt 11. septembriks teada juhendajale abiõpetaja **Jaan Lahele** (jaan.lahe@kaarlikogudus.ee).

Kõik osalejad saavad Geza Vermese tõlgitud teksti ja veebilingi.

Järgmine piibliseminar toimub kolmapäeval, **25. septembril** ja me vaatleme hümnit Jh 1:1-14. Piibliseminaris osalemiseks ei pea end registreerima.

Ajaloolist Jeesust käsitlev seminaride sari ja Uue Testamendi hümnid vaatlev seminaride sari kestavad aasta lõpuni. Uuest aastast hakatakse nii teoloogiaringis kui ka piibliseminaridel vaatlema juba uusi teemasid. Kõik huvilised on oodatud! Annetuse eest teoloogiaringis osalemise eest (Kaarli koguduse arveldusarvele selgitusega "teoloogiaring") oleme väga tänulikud. Peatse kohtumiseni!

LEERIKOOL

22. september – 8. detsember 2024

Info ja registreerimine:

www.kaarlikogudus.ee/kogudus/leerikool/

Diakooniatöö

Koraalikoor

5. september kell 13.

Senioride klubi

igal kolmapäeval kell 14.

18. septembril koos külalisega.

Toolivõimlemine

igal neljapäeval kell 12.

Ootame teid koguduse majas!

Kaarli kirikut ja koguduse tegevust saab toetada helistades numbril

900 7755

Annetuse suurus on 5€

Annetuse toimumiseks palume helistamisel lõpuni kuulata automaatvastaja teavitus.

Täname lahkeid annetajaid!

KOGUDUSE KANTSELEI

Õpetaja Jaak Aus, abiõpetaja Jaan Lahe, abiõpetaja Kaisa Kirikal, diakonid: Saima Sellak-Martinson, Tiit Zeiger, Meelis Holsting. Kohtumine tuleb eelnevalt kokku leppida.

telefon: 619 9100

e-post: info@kaarlikogudus.ee

kodulehekülg: www.kaarlikogudus.ee

Facebook: EELK Tallinna Toompea Kaarli kogudus

pank: SEB EE171010022004706006

Swedbank EE392200221011214295

annetused remondi heaks:

Swedbank EE902200221040614950

annetused oreli hoolduse heaks:

Swedbank EE452200221057033689

annetused Kaarli Kooli toetuseks:

Swedbank EE332200221056298548